

Ekonomi och Marknad – april 2016

-Gris, nöt och lamm

Ekonomi och Marknad utges av LRF Kött och syftar till att beskriva marknadsläget inom köttslagen gris, nöt och lamm.

Gris

- Under 2014 låg de svenska priserna i genomsnitt 15 procent över EU-nivån, motsvarande siffra för 2015 är 26 procent över EU-nivån. Det svenska grisköttet är väl positionerat utifrån bland annat djursorg och antibiotikaanvändning. Faktorer som får större betydelse när livsmedelsaktörer utformar sina sortiment.

- Antalet slaktade grisar var i stort sett oförändrat i förhållande till 2014 års nivåer och slaktnivåerna sedan 2012 understryker att den negativa trenden med minskad grisslakt har planat ut.

- Slaktgrisproduktionen och smågrisproduktionen upplever en marginalförstärkning under den senaste 12-månadersperioden med 1,9 respektive 8,6 procent. En starkare prisutveckling på smågrisar än motsvarande för slaktgrisar förklarar skillnaden.

Nötkött

- Nötköttproduktionen inom EU ökade med närmare 2,2 procent under 2015. Utvecklingen stöds dels av den svaga lönsamheten inom mjölkproduktionen och en ökad slakt av hondjur som en konsekvens av detta.

- Antalet slaktade nötkreatur är i stort sett oförändrat i förhållande till föregående år men utvecklingen varierar något mellan djurslagen. Det som sticker ut är en kraftigt minskad slakt av kalv och en måttlig minskning av antalet slaktade kvigor vilket beror på den starka hemmamarknaden för svenskt nötkött. Förbättrade marginaler gör att producenter väljer att slutgoda kalvarna samt behålla kvigor för besättningsuppbyggnad.

- Det svenska avräkningspriset för nötkött har haft en stark utveckling under 2015. I genomsnitt har priset ökat med 5,8 kr per kilo jämfört med 2014, en ökning med över 17 procent. Den positiva prisutvecklingen ser ut att fortsätta även under 2016.

Får och lamm

- Djurräkningen i december 2015 indikerar en ökning av EU:s fårbesättning med över 2 procent, främst genom besättningsuppbygganden i de tre största producentländerna, Storbritannien (+960 000 djur), Spanien (+1000 000 djur) och Rumänien (+550 000 djur). EU-kommissionen spår att besättningsuppbyggnaden kommer att mattas av något under 2016 men implementeringen av det frivilliga stödprogrammet för får och getter som lanseras i ett antal länder inom EU kommer att bidra till att upprätthålla produktionsvolymerna.

- Konsumentens vilja att betala mer för svenska mervärden återspeglats i såväl gris- som nötpreiser till bonde. Men medan priserna för svenskt nöt- respektive griskött ligger långt över EU-snittet är situationen den omvända för de svenska lammpriserna. Under 2014 låg EU:s lammpriser 7 procent över de svenska för att sedan utjämnas under 2015. Inledningen av 2016 divergerar priserna åter igen, de svenska priserna ligger närmare 6 procent under EU-snittet.

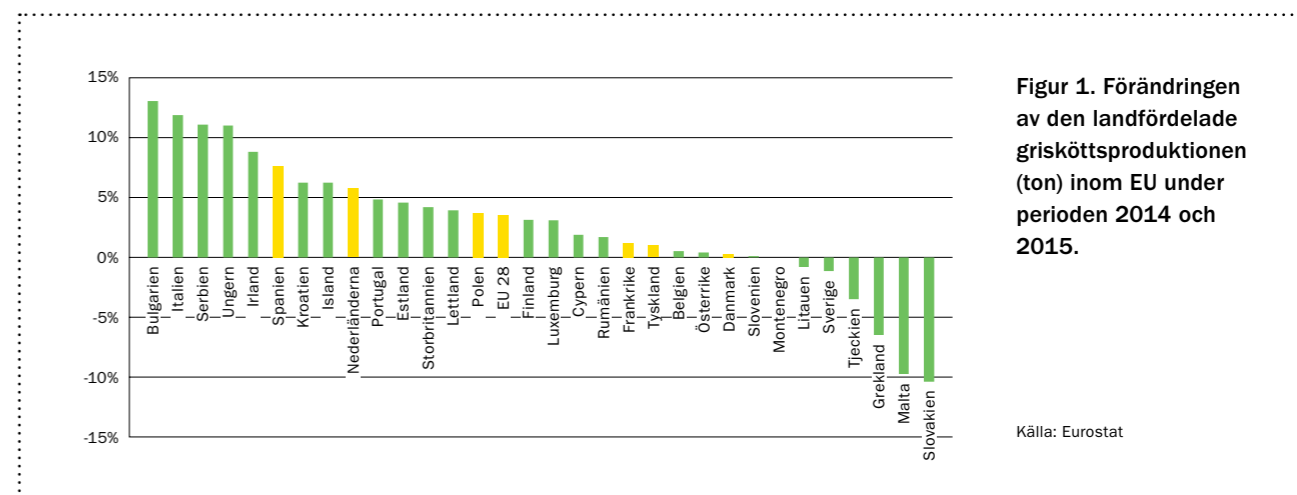
- Sjunkande priser på färdigfoder (-6 procent) under den senaste 12-månadersperioden kombinerat med ett slaktpris som stigit med 8 procent har inneburit en marginalförstärkning inom lammproduktionen motsvarande 63 procent! Inledningen av 2016 visar på en fortsatt marginalförstärkning men tillväxtakten är lägre.

Marknadsbalansen inom EU

Trots att det genomsnittliga slaktgrispriset och smågrispriset inom EU låg närmare 11 procent respektive 17 procent under prisnivån som gällde 2014 så ökade EU:s produktion av griskött med 3,6 procent under 2015. Huvudsakligen skedde produktions-

ökningen i de dominerande grisproducerande länderna såsom Spanien, Tyskland, Nederländerna och Frankrike. Den danska produktionen är i stort sett oförändrad och följer av ett minskat antal slaktade grisar.

Figur 1. Förändringen av den landfördelade grisköttproduktionen (ton) inom EU under perioden 2014 och 2015.

Källa: Eurostat

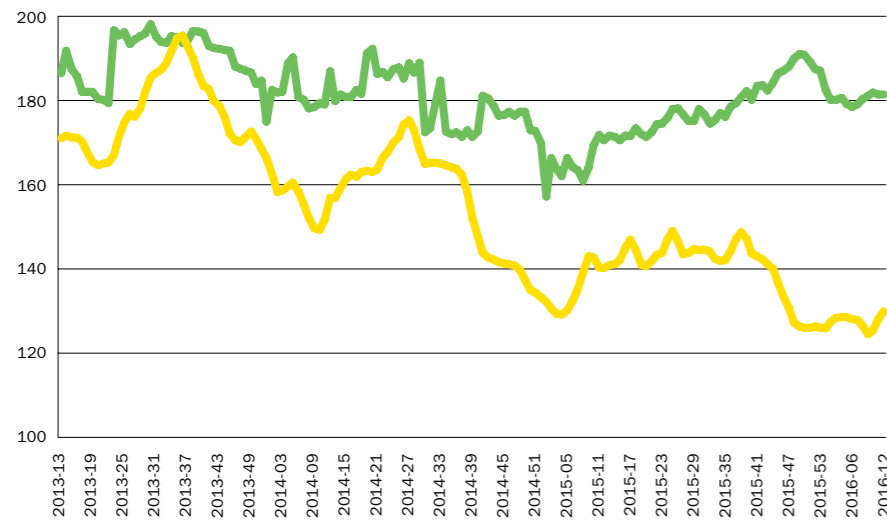
En kraftig ökning av exporten (+9 procent) under 2015 i kombination av tillämpningen av EU:s lagringsstödsprogram, främst nyttjat av Spanien, Tyskland och Danmark, har inneburit att närmare 40 procent av produktionsökningen har lyfts bort från EU-marknaden. EU-kommissionen initierade ett stöd för lagring av griskött med syfte att stimulera en snabbare återhämtning av priserna och därmed stabilisera marginalerna för EU:s griskötsproducenter.

Kontrakten om lagringsstöd löper på perioder mellan 90-150 dagar och därefter töms lagren och blir tillgängliga på världsmarknaden. Under januari 2016 anmäldes cirka 90 000 ton griskött inom lagringsstödsprogrammet, volymer som alltså kommer att hamna på marknaden innan sommaren. Den gynnsamma exportutvecklingen är främst kopplad till framgångar på den asiatiska marknaden, i synnerhet Kina.

Tabell 1. Marknadsbalansen för griskött inom EU-28 (1 000 ton cwe).

Källa: EU-kommissionen

	EU - 28				% förändring	
	2014	2015 prel	2016 prognos	2017 prognos	16/15 prognos	17/16 prognos
Nettoproduktion	22 533	23 354	23 279	23 453	-0,3%	0,7%
Import	13	10	10	10	-4,0%	-1,0%
Export	1 909	2 074	2 136	2 243	3,0%	5,0%
Konsumtion (tot)	20 895	21 291	21 153	21 220	-0,6%	0,3%
Konsumtion per capita (kg)	32,0	32,5	32,2	32,2	-1,0%	0,0%
Självförsörjningsgrad (%)	109	110	110	111	0,3%	0,4%

Figur 2. Genomsnittliga avräkningspriser för slaktvin i Sverige och EU, euro per 100 kilo.

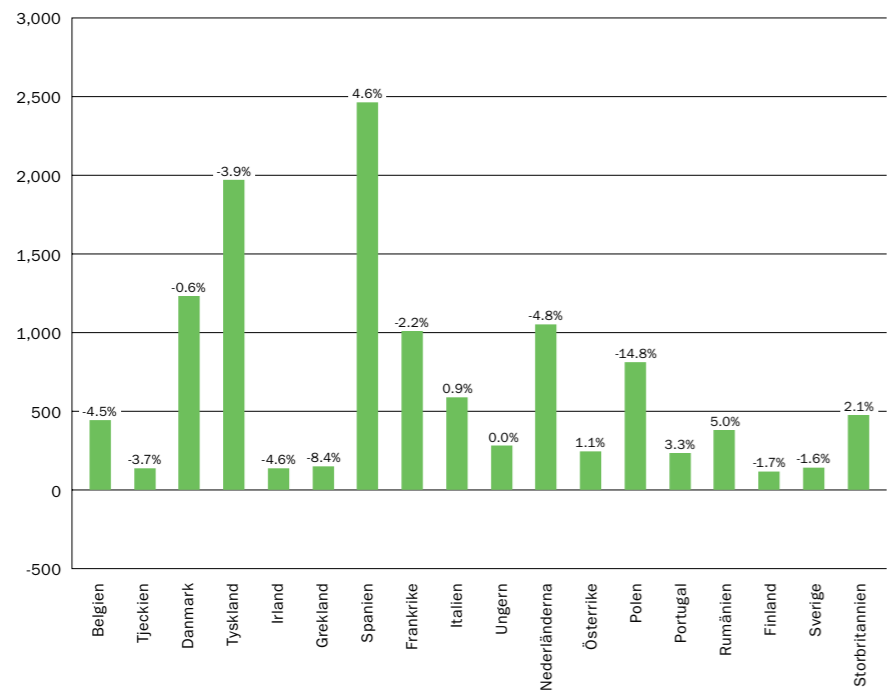
● Sverige
● EU

Källa: Jordbruksverket och EU-kommissionen.

De genomsnittliga priserna för slaktgrisar inom EU ligger närmare 11 procent under föregående års nivå, motsvarande siffra för de svenska marknadspriserna är minus 2,5 procent. Mera uppseendeväckande är hur den svenska prisbilden skiljer sig alltmer från den som råder inom EU. Under 2014 låg de svenska priserna i genomsnitt 15 procent över EU-nivån, motsvarande siffra för 2015 är 26 procent över EU-nivån. Det svenska grisköttet är väl positionerat utifrån bland annat djursorg och antibiotikaanvändning, faktorer som får större betydelse när livsmedelsaktörer utformar sina sortiment. Senast i raden är måltidstjänsteföretaget Fazer food service som annonserar att de enbart kommer att använda sig av svenskt griskött framöver. Fazer food service serverar 80 000 luncher dagligen.

Djurräkningen från december 2015 visar en minskning av antalet sugor inom EU i jämförelse med samma period föregående år. Siffrorna är alltså preliminära men pekar på en minskning motsvarande 2 procent. I absoluta tal står Polen, Tyskland, Nederländerna och Frankrike för den största delen av besättningsminskningen, motsvarande cirka 300 000 sugor. Spanien å andra sidan ökar antalet sugor med närmare 100 000 djur.

Med bakgrund av en minskad suggbesättning tror EU-kommissionen att grisköttsproduktionen kommer att stabiliseras på något lägre nivåer under 2016 jämfört med 2015. Exportutsikterna för 2016 bedöms fortsatt goda men tillväxttakten stabiliseras på 3 procent, att jämföra med 9 procent under föregående år.

Figur 3. Antalet sugor, 1 000-tal, inom utvalda EU-länder under 2015 samt förändringen över ettårsperioden.

● 2015
Δ% 15/14 per

Källa: Eurostat

Slaktutveckling och handelsflöden i Sverige

Antalet slaktade grisar var i stort sett oförändrat i förhållande till 2014 års nivåer och sedan 2012 understryker slaktnivåerna att den negativa trenden med minskad grisslakt har planat ut. I Danmark minskade grisslakten med 0,7 procent under 2015 medan den tyska slakten ökade marginellt. Den danska exporten av smågrisar ökade dock med 3,2 procent vilket sammantaget innebär en svag tillväxt i den danska produktionen.

Sveriges import av griskött minskade för andra året i följd och landar på 127,5 tusen ton under 2015, motsvarande 3,8 procent lägre än föregående år. Huvudsakligen är det de dominerande marknadsaktörerna Tyskland och Danmark som fortsätter att tappa marknadsandelar.

Den svenska exporten av griskött minskade med 8,2 procent under 2015 och kan i sin helhet förklaras av en mer lönsam avsättning på den svenska marknaden.

Tabell 2. Slaktutveckling och handelsflöden av griskött i Sverige.

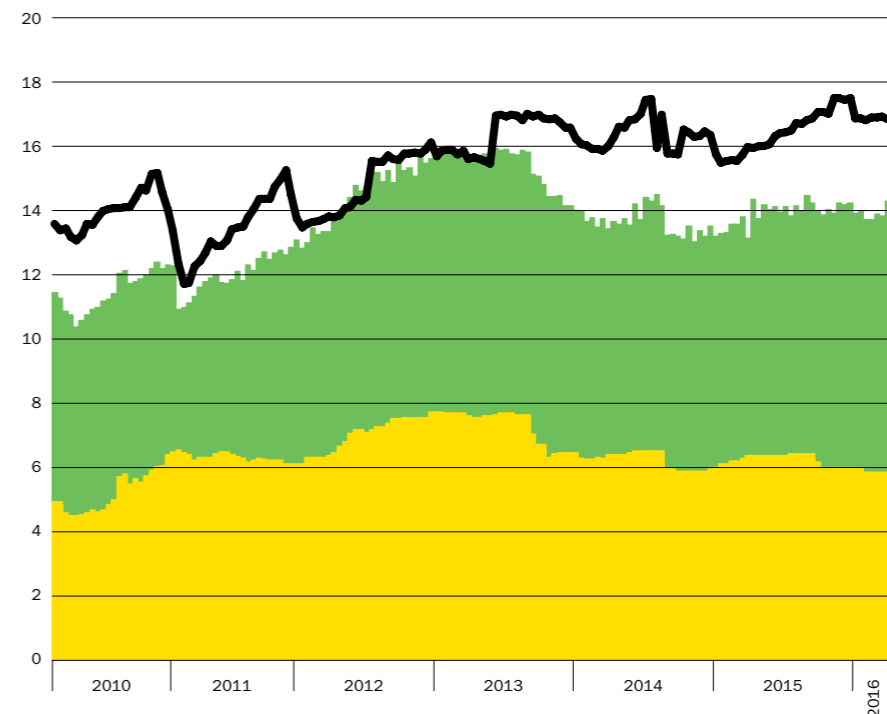
Sverige	Januari - december 2015	Δ perioden (%) 2015/2014
Antal slaktade grisar (1 000-tal)	2 562	-0,1
Export (ton)	26 902	-8,2
Polen	8 790	19
Nya Zeeland	2 989	-30
Danmark	2 253	13
Italien	657	-51
Sydkorea	1 411	
Storbritannien	1 708	176
Estland	419	-30
Övriga	8 676	-26
Import	127 457	-3,8
Tyskland	52 096	-4
Danmark	35 826	-15
Nederländerna	7 584	11
Finland	6 426	40
Belgien	3 054	1
Italien	2 937	18
Irland	2 301	3
Ungern	73	-21
Övriga	17 159	0,3

Källa: Jordbruksverket och SCB.

Lönsamhetsindikator

Slaktgrisproduktionen och smågrisproduktionen upplever en marginalförstärkning under den senaste 12-månadersperioden med 1,9 respektive 8,6 procent. En starkare prisutveckling på smågrisar än motsvarande för slaktgrisar förklarar skillnaden. Priset

på fodermedel är närmast oförändrat inom slaktgrisproduktionen medan foderpriserna ökar med i genomsnitt 2,3 procent inom smågrisproduktionen. Den senaste tremånadersperioden råder dock en nedåtgående trend.

Figur 4. Den svenska slaktgrisonoteringen i relation till priset på färdigfoder¹ och priset på smågrisar².

● Smågris/slaktvikt
● Foder x 2,8
● Slaktgris

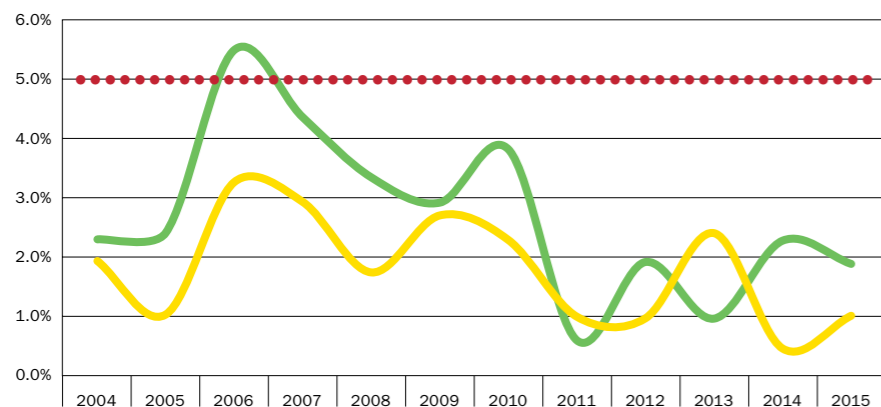
Källa: Egen bearbetning.

Utvecklingen i svensk grisproduktion

Investerings takten, uttryckt i antalet förprovade platser i förhållande till djurantalet, sjönk något för suggor under 2015 som en konsekvens av ett minskat antal. Utvecklingen av antalet förprovade platser i slaktgrisproduktionen steg däremot. Investerings takten i grisproduktionen är endast indikativ men visar med tydlighet att investeringsnivåerna är för låga för att i ett långsiktigt

perspektiv kunna behålla nuvarande produktionskapacitet. En kritisk investerings takt motsvarande 5 procent förutsätter i runda tal att det investeras i närmare 8 000 suggplatser och 45 000 slaktvinsplatser årligen för en bibehållen produktionskapacitet.

Figur 5. Investerings takt i svensk grisproduktion

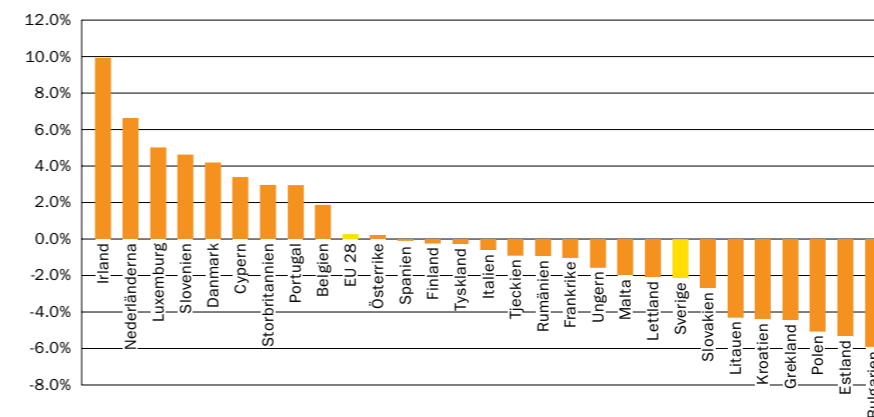
- Suggor
- Slaktvin
- Kritisk investerings takt

Källa: Jordbruksverket, egen bearbetning

Marknadsbalansen inom EU

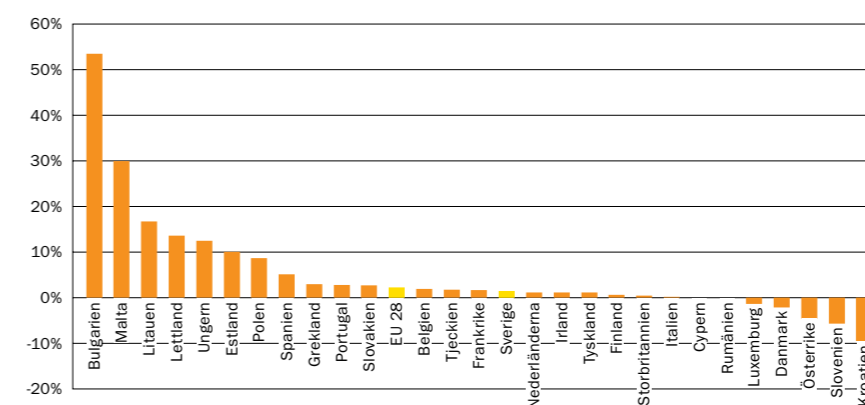
Nötköttproduktionen inom EU ökade med närmare 2,2 procent under 2015. Utvecklingen stöds dels av den svaga lönsamheten inom mjölkproduktionen och en ökad slakt av handjur som en konsekvens av detta. Undantagen är Irland, Danmark, Nederländerna och Storbritannien som istället präglas av en besättningsuppbyggnad på mjölksidan som ett led att stärka marknadsandelarna i spåren av mjölkkvotavvecklingen. Samtidigt ökar även

slakten av handjur inom EU. Länder som bland annat Spanien, Portugal och Ungern har under två års tid haft en växande dikobesättning vilket ökat tillgången på handjur. EU-kommissionen spår att produktionen av nötkött kommer att öka med ytterligare 2 procent under 2016. En fortsatt dyster mjölkmarknad tros leda till att uppbyggnaden av mjölkbesättningarna i vissa länder stannar av och att slakten av kvigor och mjölkkor ökar.

Figur 6. Förändringen av antalet mjölkkor inom EU under perioden 2014-2015.

Källa: Eurostat

Figur 7. Förändringen av antalet dikor inom EU under perioden 2014-2015.

Källa: Eurostat

EUs export av nötkött är i stort sett oförändrad i jämförelse med föregående år. Däremot ökade exporten av levande djur med närmare 60 procent till 178 000 ton. Huvuddestinationer för levandeexporten fortsätter att vara Turkiet, Libyen och Israel. Den positiva utvecklingen av levande djur har varit en viktig ventil i ett läge där nötköttsproduktionen ökar inom EU samtidigt som det varit nödvändigt att söka sig nya handelsvägar i spåren av Rysslands handelsblockad. Osäkerhet råder dock om hur marknaden för levandeexporten kommer att utvecklas. Politisk instabilitet i Libyen, osäkerhet om Turkiet kommer att förlänga handelskvoterna med EU under 2017 samt utbrott av blåtunga i Frankrike och Rumänien bidrar till att EU-kommissionen spår en begränsad exporttillväxt fram till 2017.

Tabell 3. Marknadsbalansen för nötkött inom EU-28 (1 000 ton cwe).

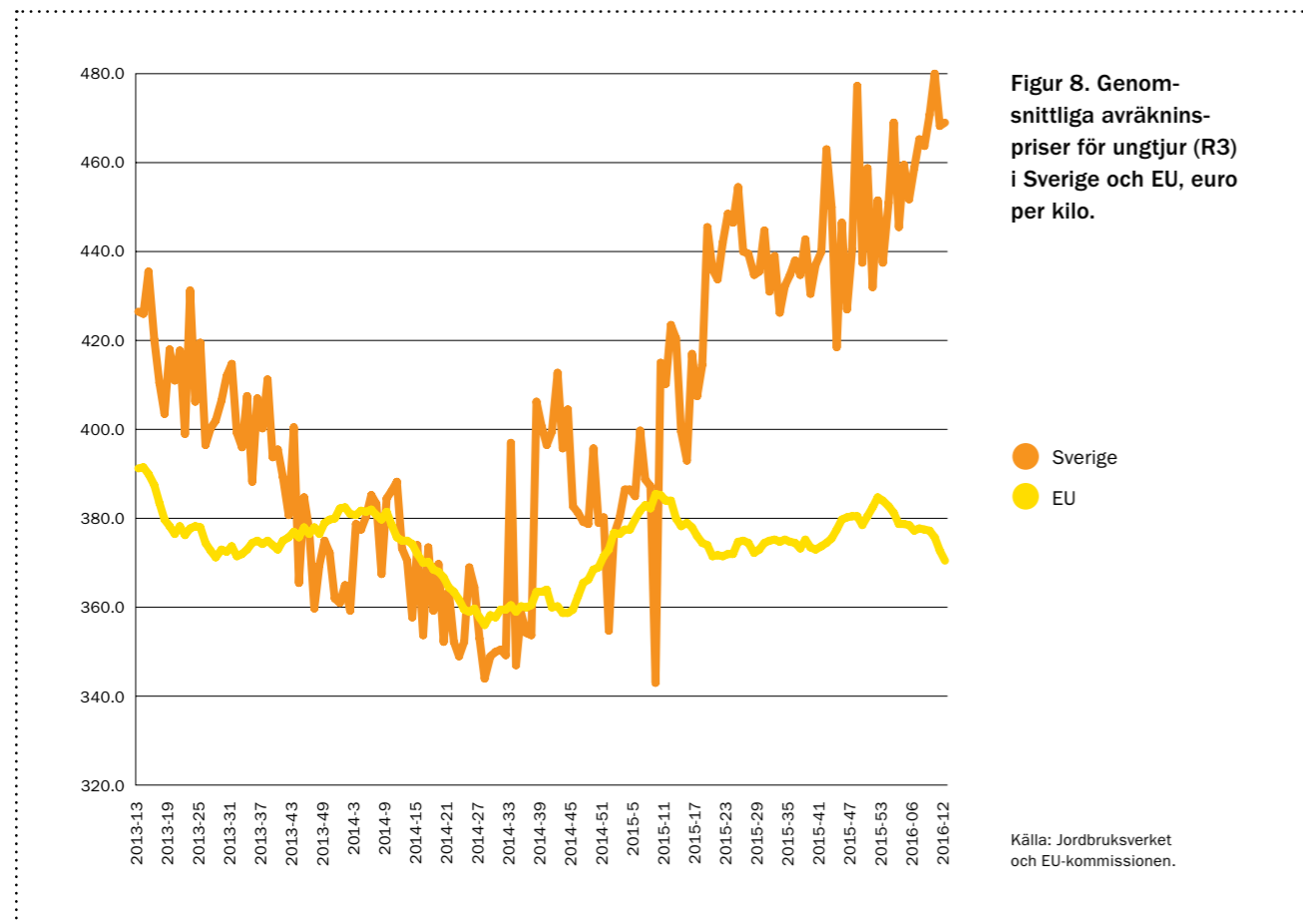
	EU – 28				% förändring	
	2014	2015 prel.	2016 prognos	2017 prognos	16/15 prognos	17/16 prognos
Nettoproduktion	7 549	7 719	7 876	7 901	2,0%	0,3%
Import	308	300	304	318	1,5%	4,5%
Export	206	207	217	208	5,0%	-4,0%
Konsumtion (tot)	7 651	7 812	7 963	8 010	1,9%	0,6%
Konsumtion per capita (kg)	10,5	10,7	10,9	10,9	1,6%	0,3%
Självförsörjningsgrad (%)	100	101	101	100	-0,2%	-0,6%

Källa: EU-kommissionen

Trots att nötköttsproduktionen ökade inom EU under 2015 samtidigt som exporten varit oförändrad, har de genomsnittliga prisnivåerna hållit sig på en stabil nivå över året. I jämförelse med föregående år är priserna 10-15 euro högre per 100 kilo slaktvikt.

En försvagning av den brasilianska realen och en dämpad inhemsk efterfrågan på nötkött talade för en ökad export av brasilianskt nötkött under 2015 men istället skedde en minskning med närmare 10 procent. Utvecklingen visar sannolikt på en pågående besättningsuppbyggnad inom landet vilket leder till en fördröjd exporttillväxt. Liknande signaler syns i USA där effekten av besättningsuppbyggnaden kommer att synas tidigast i slutet på 2016 men mer sannolikt i början på 2017. Med bakgrund av ovanstående utveckling minskade EUs import av nötkött under 2015 med motsvarande 3 procent. EU-kommissionen tror på en svag ökning av importen under 2016 men att tillväxttakten ökar till närmare 4,5 procent under 2017 då flera dominerande nötköttsexportörer fullföljt sin besättningsuppbyggnad.

Det är uppenbart att den svenska prisbilden på nötkött är förhållandevis lite influerad av vad som pågår på den europeiska nötköttsmarknaden i dagsläget.

Slaktutveckling och handelsflöden i Sverige

Antalet slaktade nötkreatur är i stort sett oförändrad i förhållande till föregående år men utvecklingen varierar något mellan djurslagen. Det som sticker ut är en kraftigt minskad slakt av kalv och en måttlig minskning av antalet slaktade kvigor vilket beror på den starka hemmamarknaden för svenskt nötkött. Förbättrade marginaler gör att producenter väljer att slutgoda kalvarna samt behålla kvigorerna för besättningsuppbyggnad.

Den svenska exporten av nötkött ökade med hela 18,4 procent under 2015 i jämförelse med föregående år. Exporttillväxten bärs i sin helhet av framgångar i Tyskland (43 %) och Danmark (25 %). Utvecklingen är anmärkningsvärd och mycket talar för att det handlar om vidareexport av utländskt nötkött. En närmare analys av importen visar att Polen och Danmark har ökat sin handel till Sverige med 42 respektive 10 procent vilket stärker ovanstående resonemang. I övrigt försvagas importen av nötkött till Sverige och de flesta utländska marknadsaktörer tappar mark på den svenska marknaden.

Tabell 4. Slaktutveckling och handelsflöden av nötkött i Sverige.

Sverige	Januari - december 2015	Δ perioden (%) 2015/14
Antal slaktade nötkreatur (1 000 - tal)	428,3	-0,6
Kalv	21,8	-15,3
Tjur	171,9	1,0
Stut	33,4	-0,1
Ko	141,3	0,8
Kviga	59,9	-2,2
Export	17 259	18,4
Tyskland	9 168	43
Finland	3 219	-3
Danmark	1 676	25
Belgien	599	-22
Norge	466	6
Nederländerna	42	-51
Övriga	2 090	-5
Import	139 980	3
Irland	31 524	-7
Tyskland	25 613	-15
Nederländerna	24 549	-3
Polen	20 482	42
Danmark	11 482	10
Brasilien	3 416	-18
Finland	3 236	48
Italien	4 678	141
Övriga	15 000	12

Källa: Jordbruksverket och SCB.

Lönsamhetsindikator

Det svenska avräkningspriset för nötkött har haft en stark utveckling under 2015. I genomsnitt har priset ökat med 5,8 kronor per kilo jämfört med 2014 enligt den officiella statistiken för ungtjur R3, en ökning med över 17 procent. Den positiva prisutvecklingen ser ut att fortsätta även 2016. Avräkningspriset var närmare 40 kronor per kilo för mjölkkrastjuren i exemplet ovan vecka 12 2016. Medelvärdet hittills i år är 39,50 kronor per kilo slaktad vikt enligt samma beräkningar.

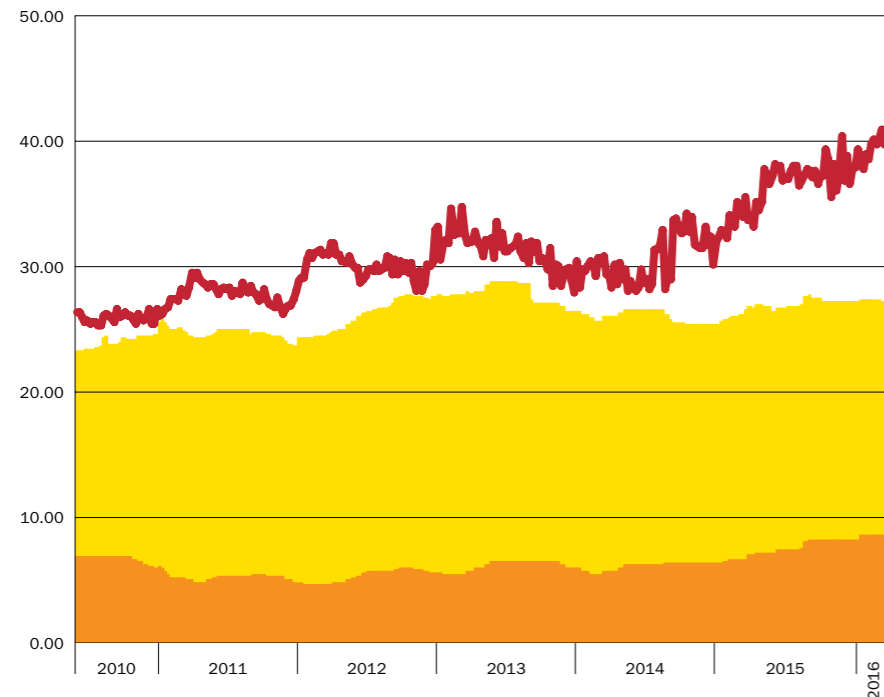
Priset på färdigfoder har fortsatt sjunka sedan sommaren 2015 och den totala foderkostnaden motsvarar 18,7 kronor per kilo slaktad vikt. Nötkött minus foder och kalv var 12,6 kronor per kilo v.12 2016. Motsvarande vecka 2015 låg nötkött minus foder och kalv på 9,52 kronor per kilo vilket innebär en marginalförbättring på 3,50 kronor per kilo. Det är framför allt det förbättrade avräkningspriset som bidrar till detta, men även en till viss del en lägre foderkostnad motsvarande en dryg krona per kilo slaktad vikt. På årsbasis har marginalförbättringen för nötkött, minus foder och kalv, ökat med hela 4,9 kronor per kilo mellan 2014 och 2015, från 4,6 till 9,5 kronor per kilo. Det trots att kalvpriset har ökat

med 1,35 kronor per kilo slaktad vikt i genomsnitt mellan åren 2014 och 2015.

Efterfrågan på mjölkkraskalvar är större än utbudet. Det har gjort att priset har ökat med 6,5 kronor per kilo kalv under senaste året och nu ligger på rekordhöga 31 kronor per kilo enligt prisstatistik från LRF kött. En ökning med motsvarande 26 procent under en ettårsperiod. Semineringsstatistiken och decemberräkningen visar på en fortsatt minskning av kalvar. Antalet första semineringar var 12 271 färre 2015 jämfört med 2014, vilket motsvarar en minskning på cirka 3,5 procent. Året dessförinnan var minskningen 4270 färre första semineringar. Jordbruksverkets decemberräkning 2015 visade på en nettominskning av korna med drygt 4800 stycken. Mjölkkorna hade minskat med hela 7390 kor men däremot har dikorna ökat med 2580 stycken jämfört med decemberräkningen 2014. Konsekvensen blir att den svenska nötköttsproduktionen fortsätter att gå i otakt med marknaden som signalerar en ökad efterfrågan. En ljusglimt är dock det ökade antalet förprovade platser.

Får och lamm

Figur 9. Avräkningspris, kalv- och foderkostnad per kilo slaktad vikt.

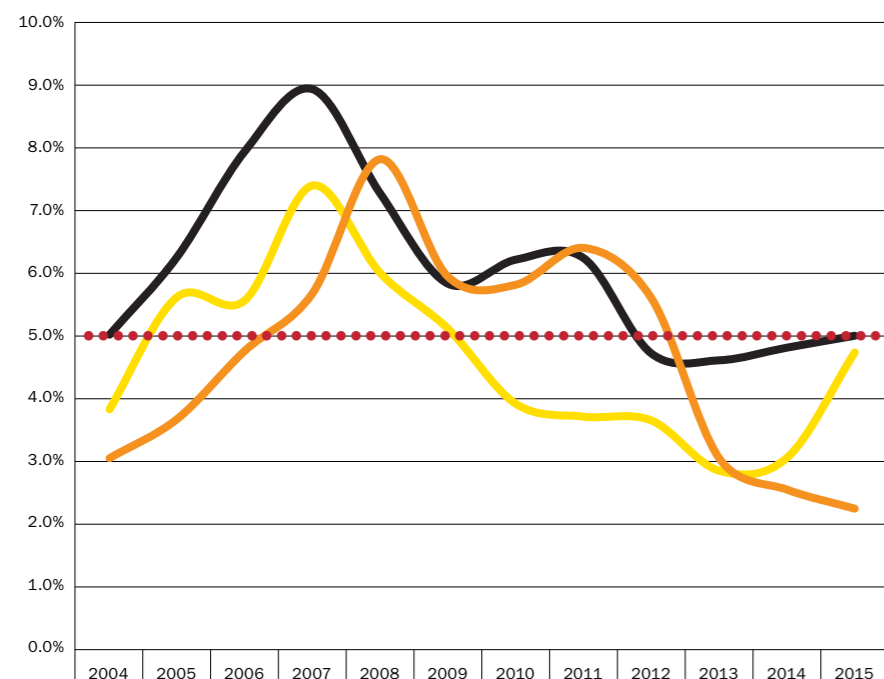
- Kalv
- Foder
- Nötkött

Avser 16 månaders mjölkkrastjur, 300 kilo slaktad vikt. Uppgifterna bygger på SCBs statistik för en R3 ungtjur men är justerade för klassning, från R till O-, och transportkostnad till slakteriet på drygt en krona är borträknad. Källa: Bearbetning av Taurus

Utvecklingen i svensk nötköttsproduktion

Sedan perioden 2007-2008 har investeringarna, uttryckt i antalet förprovade platser i förhållande till djurantalet, fallit tillbaka till nivåer som ligger under investeringsbehovet i ett långsiktigt perspektiv. Detta med genomsnittliga avskrivningstider motsvarande tjugo år. Bristande lönsamhet och uppskjutna investeringsbeslut gör att denna trend fortsätter inom mjölkproduktionen.

En avvikelse eller ett möjligt trendbrott är att förprovningarna för ungdjurs- respektive dikoplatser ökar under 2015. Som framgår av lönsamhetsindikatorn har marginalerna inom nötköttsproduktionen förstärkts kraftigt under den senaste tvåårsperioden. Ökade marginaler leder till att nötköttsföretagen känner framtidstro och väljer att investera.

Figur 10. Investeringstakt i svensk nötköttsproduktion.

- Mjölkkor
- Dikor
- Ungdjur
- Kritisk investeringstakt

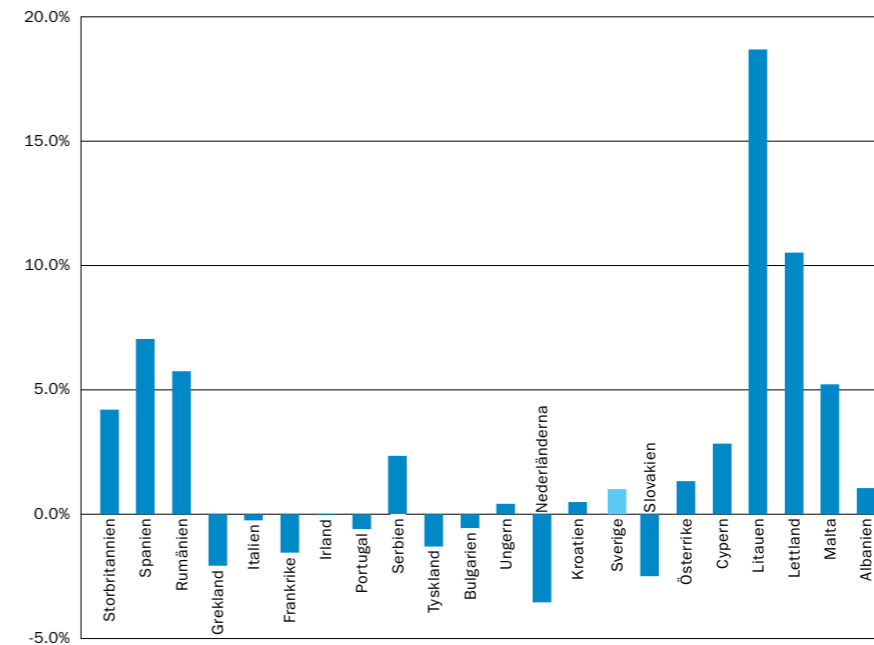
Källa: Jordbruksverket, egen bearbetning.

Marknadsbalansen inom EU

Djurräkningen i december 2015 indikerar en ökning av EUs fårbesättning med över 2 procent, främst genom besättningsuppbyggnader i de tre största producentländerna Storbritannien (+960 000 djur), Spanien (+1 000 000 djur) och Rumänien (+550 000 djur). EU-kommissionen spår att besättningsuppbyggnaden

kommer att mattas av något under 2016 men att genomförandet av det frivilliga stödprogrammet för får och getter som lanseras i ett antal länder inom EU kommer att bidra till att upprätthålla produktionsvolymerna.

Figur 11. Förändringen av antalet får och lamm inom utvalda EU-länder under perioden 2014-2015.

Källa: Eurostat

Produktionen av får och lammkött ökade med över 4 procent mellan 2014 och 2015 men siffran är osäker. En stor del av produktionsökningen kopplas till slaktsiffror som rapporterats in från Rumänien där gårdsslakt är vanligt förekommande. De rumänska siffrorna borträknade blir produktionsökningen endast 1,5 procent.

Begränsad tillgång på lamm i Nya Zeeland under 2014 i kombination med en omdirigering av landets handelsflöden mot den asiatiska marknaden innebar att EUs import av nya zeeländskt lammkött minskade med 8 procent under perioden. Under 2015

återtog Nya Zeeland exporten till EU, en ökning med 11 procent i jämförelse med 2014. Sammantaget ökade EUs import av får och lammkött med 7 procent.

Svaga betesbetingelser och omfattande utslaktning av den australiensiska fårbesättningen 2015 punkterade EUs exportambitioner i framförallt Hong Kong under året. Något som bidrog till att EUs totala export av får- och lammkött minskade med närmare 40 procent. EU-kommissionens prognos talar inte för någon större återhämtning av exporten under 2016 även om exporten till bland annat Jordanien har en positiv utveckling.

Slaktutveckling och handelsflöden i Sverige

Antalet slaktade lamm ökade endast marginellt under 2015. Intressantare är att notera att antalet slaktade tackor och baggar minskade med 4,7 procent vilket indikerar en pågående

besättningsupbyggnad. Jordbruksverkets djurräkning från 2015 bekräftar att antalet tackor har ökat i Sverige under de senaste tre åren även om tillväxttakten är svag.

Tabell 5. Marknadsbalansen för lamm inom EU-28 (1 000 ton cwe).

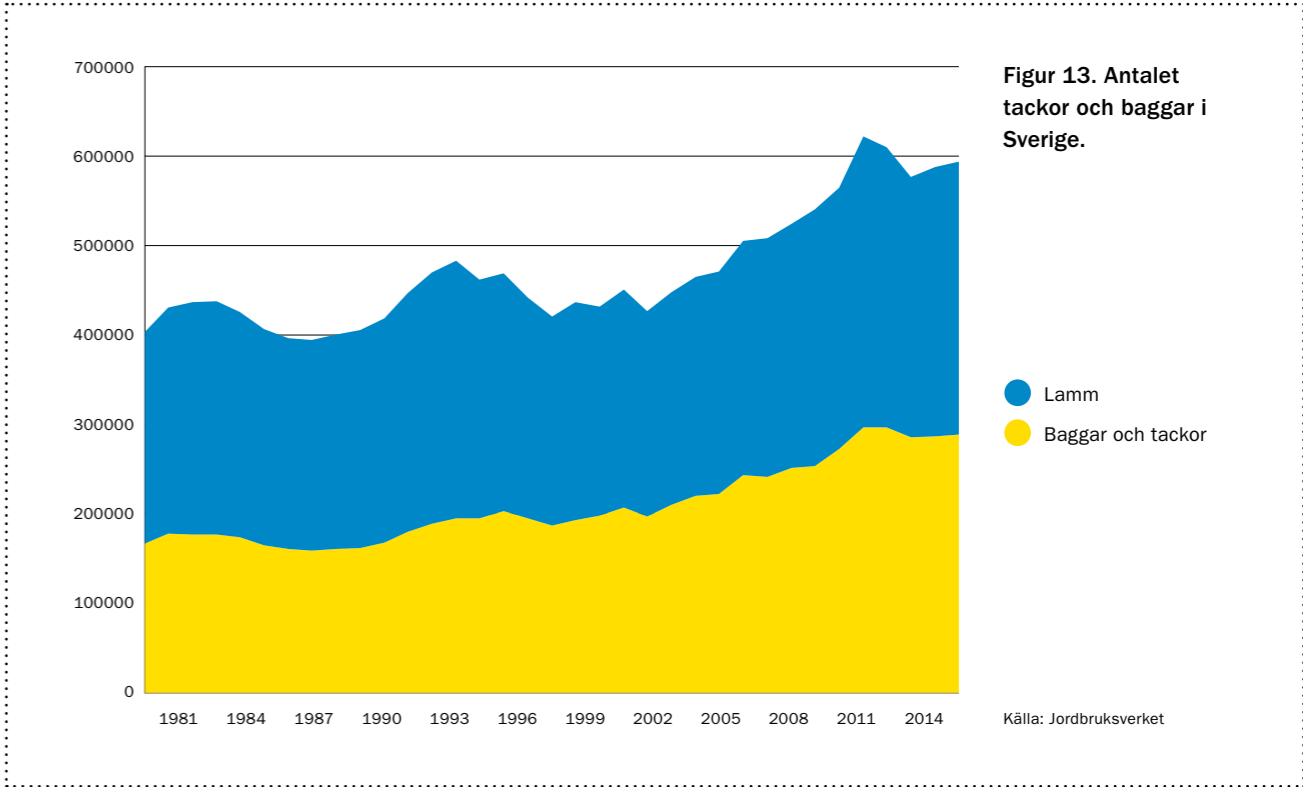
	EU – 28				% förändring	
	2014	2015 prel.	2016 prognos	2017 prognos	16/15 prognos	17/16 prognos
Nettoproduktion	876	915	920	923	0,6%	0,3%
Import	189	202	206	208	2,0%	1,0%
Export	32	20	20	21	2,0%	5,0%
Konsumtion (tot)	1 033	1 097	1 106	1 110	0,8%	0,3%
Konsumtion per capita (kg)	1,8	1,9	1,9	1,9	0,5%	0,0%
Självförsörjningsgrad (%)	88	87	87	87	-0,2%	0,0%

Källa: EU-kommissionen

EUs genomsnittliga priser för tunga lamm försvagades (-0,4 %) något under 2015 i förhållande till 2014. De inledande 12 veckorna av 2016 har dock priserna en stigande trend (+4,1 %). I jämförelse visar de motsvarande svenska priserna för tunga lamm en ökning med 7 procent mellan 2014 och 2015. Inledningen av 2016 visar också på en positiv trend (+2,4 %).

Den positiva prisutvecklingen för svenskt lammkött brukar ofta kopplas samman med vad som händer på den svenska nöt- respektive grismarknaden. Konsumentens vilja att betala mer för svenska mervärden återspeglats i såväl gris- som nötpreiser till bonde. Men medan priserna för svenskt nöt-respektive griskött ligger långt över EU-snittet är situationen den omvända för de svenska lammpriserna. Under 2014 låg EUs lammpriser 7 procent över de

svenska för att sedan jämnas ut under 2015. Inledningen av 2016 divergerar priserna åter igen, de svenska priserna ligger närmare 6 procent under EU-snittet. En bidragande orsak till detta kan vara att Irland och Nya Zeeland är så betydelsefulla prissättare på den svenska marknaden. Över hälften av den svenska importen av får-och lammkött kommer från dessa båda länder och de fortsätter att vinna marknadsandelar. Exempelvis låg de genomsnittliga priserna för Irländskt lammkött 8,3 procent under de svenska priserna under 2015. Röster från dagligvaruhandel som påtalar att de svenska priserna på lamm är höga utgår sannolikt från referensramar som bygger på irländska respektive nya zeeländska prisnivåer.

Figur 13. Antalet tackor och baggar i Sverige.

● Lamm
● Baggar och tackor

Källa: Jordbruksverket

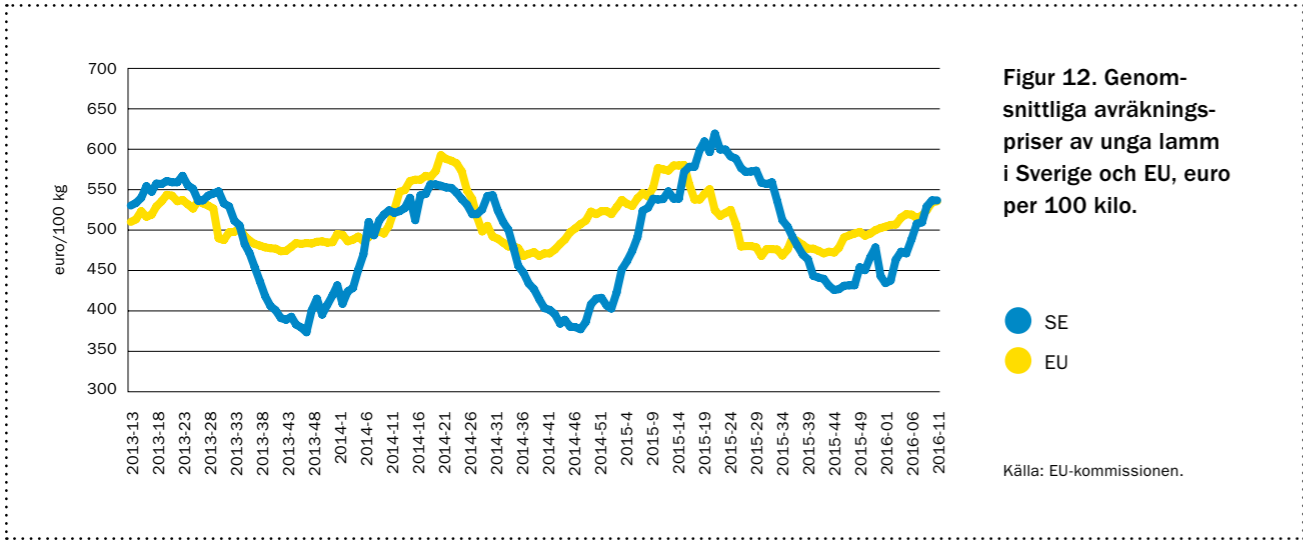
I jämförelse med 2014 ökar exporten relativt kraftigt, dock från blygsamma nivåer. Exportökningen inom EU förklaras av en positiv utveckling i framförallt Finland medan Norge är det viktigaste mottagarlandet utanför EU. Exportsiffrorna ska dock betraktas med viss skepsis då mycket talar för att handelsutvecklingen i Finland rör sig om vidareexport av utländskt lammkött.

Även importen ökar för samma period. Utmärkande är att Nya Zeeland respektive Irland ytterligare befäster sin marknadsposition på den svenska lammmarknaden. Ökningen var motsvarande 21 och 20 procent.

Tabell 6. Slaktutveckling och handelsflöden av får och lamm i Sverige.

Sverige	januari-september 2015	Δ perioden (%) 2015/14
Antal slaktade får (1 000-tal)	33,4	-4,7
Antal slaktade lamm (1 000-tal)	222,6	0,1
Export	521	43,5
Finland	430	51
Norge	16	-22
Övriga	75	31
Import	12 147	5,5
Irland	3 402	20
Nya Zeeland	3 152	21
Belgien	960	-6
Tyskland	571	-40
Övriga	4 062	-1

Källa: Jordbruksverket och SCB.

Figur 12. Genomsnittliga avräkningspriser av unga lamm i Sverige och EU, euro per 100 kilo.

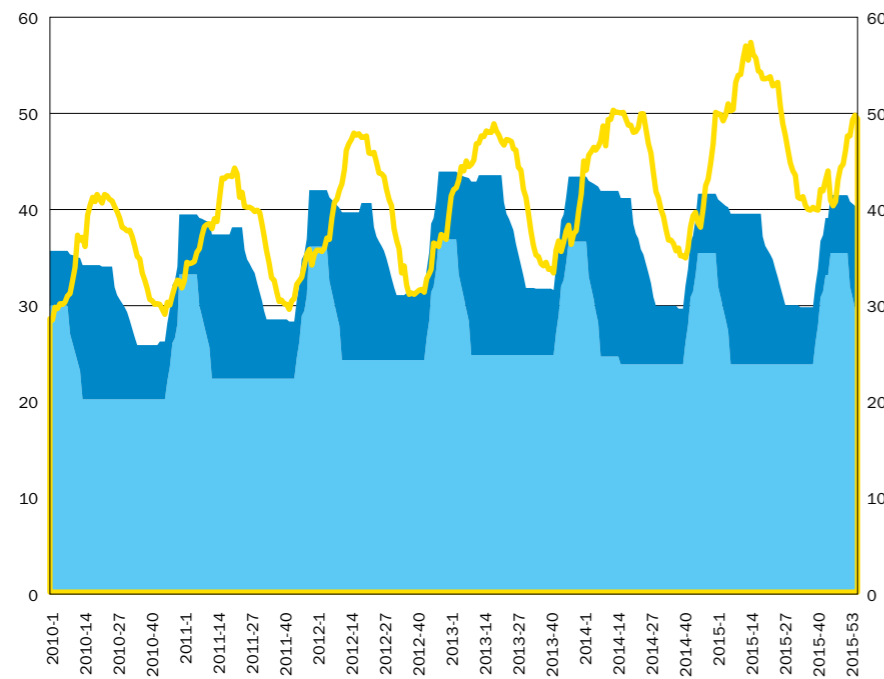
● SE
● EU

Källa: EU-kommissionen.

Lönsamhetsindikator

Sjunkande priser på färdigfoder (-6 %) under den senaste 12-månadersperioden kombinerat med ett slaktpris som stigit med 8 procent har inneburit en marginalförstärkning inom lammproduktionen motsvarande 63 procent! Inledningen av 2016 visar på en fortsatt marginalförstärkning men tillväxttakten är lägre.

Kurvan för slaktpris följer sin sedvanliga årscykel. Senaste åren har priset varit något över motsvarande vecka föregående år. Nu sker dock ett trendbrott och den stigande pristrenden stagnerar. Utvecklingen kan förefalla oväntad då både handel och slakterinäring signalerar att de vill ha fler svenska lamm.

Figur 14. Utvecklingen i slaktintäkter och foderkostnader i den svenska lammproduktionen.

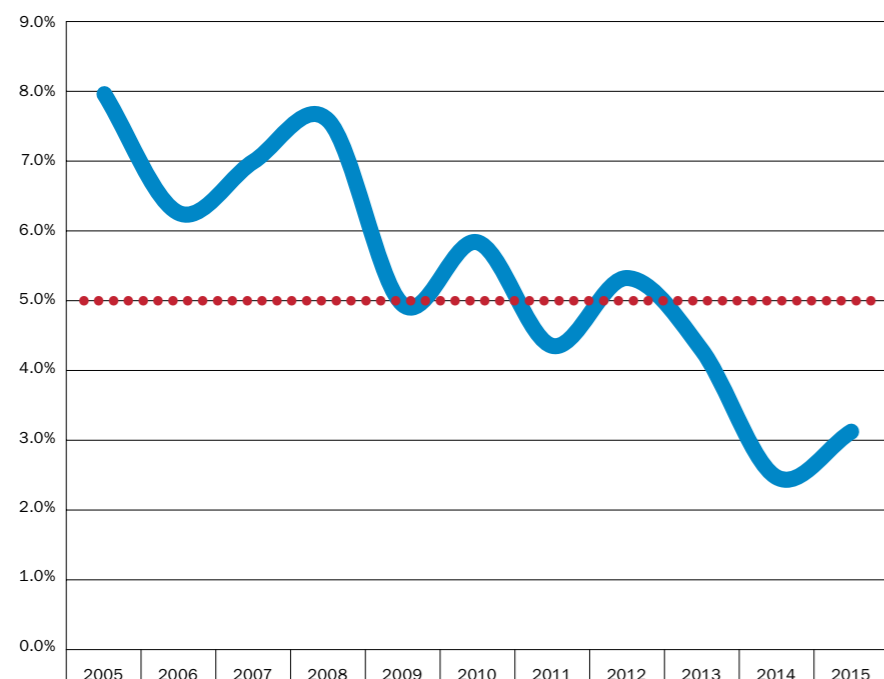
● Kraftfoder kr/kg
● Grovfoder kr/kg
● Slaktpris/kg

Bearbetning av Magnus Jönsson.

Utvecklingen i svensk lammproduktion

Sedan perioden 2007-2008 har investeringarna, uttryckt i antalet förprövade platser i förhållande till djurantalet, fallit tillbaka till nivåer som ligger under investeringsbehovet i ett långsiktigt perspektiv. Detta med genomsnittliga avskrivningstider motsvarande tjugo år. Ett möjligt trendbrott kan ha skett under 2015 då antalet förprövade platser ökade med närmare 27 procent till motsvar-

ande 9 024 platser. Fortfarande är förprövningarna för låga för att på sikt kunna bevara nuvarande produktionskapacitet, en indikativ nivå för att nå det målet är 14 000 platser. Ökningen i antalet förprövningar ska ses i ljuset av att företagarna ser förbättrade marginaler i produktionen.

Figur 15. Investerings-takten i svensk får- och lammproduktion.

● Får och getter
● Kritisk investeringstakt

Källa: Jordbruksverket, egen bearbetning.

Antal grisar per län

Län	Djurslag	2010	2014	2015	Δ % 5 år	Δ % 1 år
00 Riket	Suggor i produktion	153635	143362	140249	-8,7%	-2,2%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	936910	856754	830257	-11,4%	-3,1%
01 Stockholms län	Suggor i produktion	824	811	1054	27,9%	30,0%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	11018	11433	5674	-48,5%	-50,4%
03 Uppsala län	Suggor i produktion	4090	2453	3288	-19,6%	34,0%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	15379	10944	7321	-52,4%	-33,1%
04 Södermanlands län	Suggor i produktion	6110	5744	5898	-3,5%	2,7%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	39899	31327	38899	-2,5%	24,2%
05 Östergötlands län	Suggor i produktion	13736	11147	10269	-25,2%	-7,9%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	76757	68918	67995	-11,4%	-1,3%
06 Jönköpings län	Suggor i produktion	2757	1168	1163	-57,8%	-0,4%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	5275	7567	6832	29,5%	-9,7%
07 Kronobergs län	Suggor i produktion	1589	2129	1353	-14,9%	-36,4%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	6949	10777	5811	-16,4%	-46,1%
08 Kalmar län	Suggor i produktion	7537	6848	7305	-3,1%	6,7%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	49826	44958	44165	-11,4%	-1,8%
09 Gotlands län	Suggor i produktion	6123	5868	4467	-27,0%	-23,9%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	35124	30823	26499	-24,6%	-14,0%
10 Blekinge län	Suggor i produktion	1634	1195	1346	-17,6%	12,6%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	20568	18336	21566	4,9%	17,6%
12 Skåne län	Suggor i produktion	42794	44652	45480	6,3%	1,9%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	249231	231173	238905	-4,1%	3,3%
13 Hallands län	Suggor i produktion	16034	15800	15074	-6,0%	-4,6%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	108815	90626	90413	-16,9%	-0,2%
14 Västra Götalands län	Suggor i produktion	30898	25285	24244	-21,5%	-4,1%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	177288	176943	161073	-9,1%	-9,0%
17 Värmlands län	Suggor i produktion	4271	3117	3202	-25,0%	2,7%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	32083	28538	26791	-16,5%	-6,1%
18 Örebro län	Suggor i produktion	5083	5480	4982	-2,0%	-9,1%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	41828	36410	35720	-14,6%	-1,9%
19 Västmanlands län	Suggor i produktion	5109	7397	6674	30,6%	-9,8%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	30491	28551	27476	-9,9%	-3,8%
20 Dalarnas län	Suggor i produktion	1596	999	1248	-21,8%	24,9%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	4487	2787	2986	-33,5%	7,1%
21 Gävleborgs län	Suggor i produktion	286	236	175	-38,8%	-25,8%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	5036	6548	4873	-3,2%	-25,6%
22 Västernorrlands län	Suggor i produktion	529	689	827	56,3%	20,0%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	5299	3280	1618	-69,5%	-50,7%
23 Jämtlands län	Suggor i produktion	138	..	53	-61,6%	..
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	648	..	258	-60,2%	..
24 Västerbottens län	Suggor i produktion	1517	1220	1209	-20,3%	-0,9%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	10897	5409	6698	-38,5%	23,8%
25 Norrbottens län	Suggor i produktion	980	1012	938	-4,3%	-7,3%
	Slaktsvin, 20 kg och däröver	10012	10015	8682	-13,3%	-13,3%

Antal nötkreatur per län

Län	Djurslag	2010	2014	2015	Δ % 5 år	Δ % 1 år
00 Riket	Kor för mjölkproduktion	348095	344339	338379	-2,8%	-1,7%
	Kor för uppfödning av kalvar	197053	186260	184094	-6,6%	-1,2%
	Kvigor, tjurar och stutar	512566	490507	487035	-5,0%	-0,7%
	Kalvar, under 1 år	478944	472013	466017	-2,7%	-1,3%
01 Stockholms län	Kor för mjölkproduktion	3939	3186	3170	-19,5%	-0,5%
	Kor för uppfödning av kalvar	3460	2874	2809	-18,8%	-2,3%
	Kvigor, tjurar och stutar	7008	5990	5775	-17,6%	-3,6%
	Kalvar, under 1 år	6156	4938	4933	-19,9%	-0,1%

Län	Djurslag	2010	2014	2015	Δ % 5 år	Δ % 1 år
03 Uppsala län	Kor för mjölkproduktion	11039	10084	9932	-10,0%	-1,5%
	Kor för uppfödning av kalvar	5769	4870	4797	-16,8%	-1,5%
	Kvigor, tjurar och stutar	15843	13523	13958	-11,9%	3,2%
	Kalvar, under 1 år	15372	14269	13472	-12,4%	-5,6%
04 Södermanlands län	Kor för mjölkproduktion	10507	9538	9258	-11,9%	-2,9%
	Kor för uppfödning av kalvar	6779	6512	6308	-6,9%	-3,1%
	Kvigor, tjurar och stutar	15429	14491	14871	-3,6%	2,6%
	Kalvar, under 1 år	15169	14966	14938	-1,5%	-0,2%
05 Östergötlands län	Kor för mjölkproduktion	25216	24750	23638	-6,3%	-4,5%
	Kor för uppfödning av kalvar	14925	14390	14337	-3,9%	-0,4%
	Kvigor, tjurar och stutar	37687	35894	34004	-9,8%	-5,3%
	Kalvar, under 1 år	35709	34604	34109	-4,5%	-1,4%
06 Jönköpings län	Kor för mjölkproduktion	29582	30202	29447	-0,5%	-2,5%
	Kor för uppfödning av kalvar	15428	15246	15190	-1,5%	-0,4%
	Kvigor, tjurar och stutar	41743	42199	42186	1,1%	0,0%
	Kalvar, under 1 år	40045	39493	39065	-2,4%	-1,1%
07 Kronobergs län	Kor för mjölkproduktion	12666	12488	12203	-3,7%	-2,3%
	Kor för uppfödning av kalvar	9287	9285	9202	-0,9%	-0,9%
	Kvigor, tjurar och stutar	22224	21314	21476	-3,4%	0,8%
	Kalvar, under 1 år	19897	19991	20056	0,8%	0,3%
08 Kalmar län	Kor för mjölkproduktion	40882	41666	40769	-0,3%	-2,2%
	Kor för uppfödning av kalvar	13600	12730	12255	-9,9%	-3,7%
	Kvigor, tjurar och stutar	51994	50674	51901	-0,2%	2,4%
	Kalvar, under 1 år	45503	47874	46921	3,1%	-2,0%
09 Gotlands län	Kor för mjölkproduktion	16349	16230	15880	-2,9%	-2,2%
	Kor för uppfödning av kalvar	5608	4509	4378	-21,9%	-2,9%
	Kvigor, tjurar och stutar	21736	20940	21294	-2,0%	1,7%
	Kalvar, under 1 år	19744	19586	19048	-3,5%	-2,7%
10 Blekinge län	Kor för mjölkproduktion	4278	4383	4244	-0,8%	-3,2%
	Kor för uppfödning av kalvar	5736	4917	5062	-11,8%	2,9%
	Kvigor, tjurar och stutar	9818	8673	8584	-12,6%	-1,0%
	Kalvar, under 1 år	8953	8317	8415	-6,0%	1,2%
12 Skåne län	Kor för mjölkproduktion	38905	39346	38796	-0,3%	-1,4%
	Kor för uppfödning av kalvar	36631	34280	34182	-6,7%	-0,3%
	Kvigor, tjurar och stutar	70537	69120	69843	-1,0%	1,0%
	Kalvar, under 1 år	69531	69092	67825	-2,5%	-1,8%
13 Hallands län	Kor för mjölkproduktion	25893	26176	26052	0,6%	-0,5%
	Kor för uppfödning av kalvar	8265	8042	7664	-7,3%	-4,7%
	Kvigor, tjurar och stutar	29697	27439	27186	-8,5%	-0,9%
	Kalvar, under 1 år	29590	29449	28549	-3,5%	-3,1%
14 Västra Götalands län	Kor för mjölkproduktion	59383	57878	57846	-2,6%	-0,1%
	Kor för uppfödning av kalvar	30637	30165	29769	-2,8%	-1,3%
	Kvigor, tjurar och stutar	86558	85165	82727	-4,4%	-2,9%
	Kalvar, under 1 år	80434	80064	81282	1,1%	1,5%
17 Värmlands län	Kor för mjölkproduktion	7461	7891	7591	1,7%	-3,8%
	Kor för uppfödning av kalvar	9785	8248	8523	-12,9%	3,3%
	Kvigor, tjurar och stutar	18197	16781	16765	-7,9%	-0,1%
	Kalvar, under 1 år	15302	13969	14544	-5,0%	4,1%
18 Örebro län	Kor för mjölkproduktion	6912	6608	6356	-8,0%	-3,8%
	Kor för uppfödning av kalvar	5297	4907	4859	-8,3%	-1,0%
	Kvigor, tjurar och stutar	12368	11351	11290	-8,7%	-0,5%
	Kalvar, under 1 år	11624	10935	10787	-7,2%	-1,4%
19 Västmanlands län	Kor för mjölkproduktion	4286	4180	4220	-1,5%	1,0%
	Kor för uppfödning av kalvar	2784	2426	2502	-10,1%	3,1%
	Kvigor, tjurar och stutar	6005	5799	5668	-5,6%	-2,3%
	Kalvar, under 1 år	7173	6901	6682	-6,8%	-3,2%
20 Dalarnas län	Kor för mjölkproduktion	6125	5977	6032	-1,5%	0,9%
	Kor för uppfödning av kalvar	5674	5651	5348	-5,7%	-5,4%
	Kvigor, tjurar och stutar	10962	9755	9779	-10,8%	0,2%
	Kalvar, under 1 år	10167	9983	9880	-2,8%	-1,0%

Län	Djurslag	2010	2014	2015	Δ % 5 år	Δ % 1 år
21 Gävleborgs län	Kor för mjölkproduktion	8618	8844	8764	1,7%	-0,9%
	Kor för uppfödning av kalvar	6039	6186	5981	-1,0%	-3,3%
	Kvigor, tjurar och stutar	14308	14079	13462	-5,9%	-4,4%
	Kalvar, under 1 år	12041	13064	12469	3,6%	-4,6%
22 Västernorrlands län	Kor för mjölkproduktion	7587	7333	7033	-7,3%	-4,1%
	Kor för uppfödning av kalvar	4640	4282	4130	-11,0%	-3,5%
	Kvigor, tjurar och stutar	10491	9456	9191	-12,4%	-2,8%
	Kalvar, under 1 år	9064	8407	7917	-12,7%	-5,8%
23 Jämtlands län	Kor för mjölkproduktion	8334	7349	7417	-11,0%	0,9%
	Kor för uppfödning av kalvar	3937	4303	4399	11,7%	2,2%
	Kvigor, tjurar och stutar	10198	9561	9280	-9,0%	-2,9%
	Kalvar, under 1 år	9488	8594	8620	-9,1%	0,3%
24 Västerbottens län	Kor för mjölkproduktion	13694	14060	13682	-0,1%	-2,7%
	Kor för uppfödning av kalvar	1718	1598	1525	-11,2%	-4,6%
	Kvigor, tjurar och stutar	13453	12652	12188	-9,4%	-3,7%
	Kalvar, under 1 år	12241	11970	11166	-8,8%	-6,7%
25 Norrbottens län	Kor för mjölkproduktion	6439	6170	6049	-6,1%	-2,0%
	Kor för uppfödning av kalvar	1054	839	874	-17,1%	4,2%
	Kvigor, tjurar och stutar	6310	5651	5607	-11,1%	-0,8%
	Kalvar, under 1 år	5741	5547	5339	-7,0%	-3,7%

Antal får och lamm per län

Län	Djurslag	2010	2014	2015	Δ % 5 år	Δ % 1 år
00 Riket	Baggar och tackor	273126	287303	288675	5,7%	0,5%
	Lamm	291796	301454	306078	4,9%	1,5%
01 Stockholms län	Baggar och tackor	9235	10783	11277	22,1%	4,6%
	Lamm	11210	10837	11757	4,9%	8,5%
03 Uppsala län	Baggar och tackor	9943	9404	10115	1,7%	7,6%
	Lamm	10538	9740	11366	7,9%	16,7%
04 Södermanlands län	Baggar och tackor	12405	12760	13493	8,8%	5,7%
	Lamm	13426	13772	14922	11,1%	8,4%
05 Östergötlands län	Baggar och tackor	23078	22139	22796	-1,2%	3,0%
	Lamm	24618	21761	23176	-5,9%	6,5%
06 Jönköpings län	Baggar och tackor	11551	14080	13177	14,1%	-6,4%
	Lamm	13360	15720	15710	17,6%	-0,1%
07 Kronobergs län	Baggar och tackor	8593	8644	9953	15,8%	15,1%
	Lamm	9616	9661	10589	10,1%	9,6%
08 Kalmar län	Baggar och tackor	19374	20442	20501	5,8%	0,3%
	Lamm	19087	19754	20625	8,1%	4,4%
09 Gotlands län	Baggar och tackor	30245	33897	30046	-0,7%	-11,4%
	Lamm	34789	37589	35120	1,0%	-6,6%
10 Blekinge län	Baggar och tackor	8341	7647	8734	4,7%	14,2%
	Lamm	8446	8695	8774	3,9%	0,9%
12 Skåne län	Baggar och tackor	27424	31062	32235	17,5%	3,8%
	Lamm	30388	35546	35137	15,6%	-1,2%
13 Hallands län	Baggar och tackor	11339	11472	13069	15,3%	13,9%
	Lamm	12917	13942	15253	18,1%	9,4%
14 Västra Götalands län	Baggar och tackor	39568	39375	39714	0,4%	0,9%
	Lamm	40985	42586	43768	6,8%	2,8%
17 Värmlands län	Baggar och tackor	9271	9052	8535	-7,9%	-5,7%
	Lamm	9888	7898	8585	-13,2%	8,7%
18 Örebro län	Baggar och tackor	11031	10968	11300	2,4%	3,0%
	Lamm	12670	11051	11042	-12,8%	-0,1%
19 Västmanlands län	Baggar och tackor	5269	6659	4977	-5,5%	-25,3%
	Lamm	5618	6117	4799	-14,6%	-21,5%
20 Dalarnas län	Baggar och tackor	9065	8236	8041	-11,3%	-2,4%
	Lamm	8612	7421	7004	-18,7%	-5,6%
21 Gävleborgs län	Baggar och tackor	8607	10775	10176	18,2%	-5,6%
	Lamm	8076	10177	10433	29,2%	2,5%

Län	Djurslag	2010	2014	2015v	Δ % 5 år	Δ % 1 år
22 Västernorrlands län	Baggar och tackor	4548	4914	4174	-8,2%	-15,1%
	Lamm	3837	4276	3152	-17,9%	-26,3%
23 Jämtlands län	Baggar och tackor	5197	5203	6622	27,4%	27,3%
	Lamm	5309	4335	5613	5,7%	29,5%
24 Västerbottens län	Baggar och tackor	4678	6896	6733	43,9%	-2,4%
	Lamm	4294	7469	6593	53,5%	-11,7%
25 Norrbottens län	Baggar och tackor	4364	2896	3007	-31,1%	3,8%
	Lamm	4112	3106	2661	-35,3%	-14,3%

Antal företag per driftsgren

	Nötkreatur	Varav mjölkkor	Gris	Får
2005	26179	8548	2794	7653
2006	25054	8027	2414	9152
2007	23878	7096	2277	8014
2008	22844	6474	2380	8186
2009	21733	6020	2027	8245
2010	21586	5619	1695	8657
2011	20503	5260	1515	9449
2012	19561	4968	1318	9263
2013	18962	4668	1281	8869
Δ % 5 år	-17,0%	-27,9%	-46,2%	8,3%
Δ % 1 år	-3,1%	-6,0%	-2,8%	-4,3%